Euskal Herriko Ahotsak

ahotsak.com

Mikaela Urkola Sorozabal

Larraul, Gipuzkoa
(1925-2025)

Aurkibidea

Biografia

Larraulgo Beobideazpi baserrian jaioa. Bost senidetan hirugarrena. Anaia eta ahizpa zituen zaharragoak, eta ahizpa neskame atera zen etxetik gazterik. Mikaelak izan zuen, beraz, amari etxeko martxa eramaten laguntzeko ardura. Anaia soldadu joan zenean ere, hark egiten zituen baserriko lanetan ere jardun behar izan zuen. Etxetik Izagirre baserrira ezkondu zen, Larraula bertara.

Zintak

LUL-005

- **Proiektua**: Fondo partikularrak
- **Elkarrizketatzailea(k)**:
- **Data**:
- **Iraupena**: 8 min
- **Euskarria**: DVD

LUL-007

- **Proiektua**: Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Artetxe, Miren
- **Data**: 2010-07-20
- **Iraupena**: 53 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Arteaga, Karmele

Pasarteak

1. Senideen arteko aldeak adinaren arabera

- **Erref**: LUL-007/002
- **Iraupena**: 0:01:49. **Hasi**: 00:01:17. **Bukatu**: 00:03:06
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak

Laburpena:
Bost senidetan hirugarrena zen. Gazteenak hobeto bizi zirela uste du, zaharrenak lan gehiago egin behar izaten zutelako. Mikaelak etxeko lanetan amari laguntzen zion. Ahizpa gazteenak, berriz, eskolara joateko aukera gehiago izan zuen.

2. Eskolaren garrantzia lehen eta orain

- **Erref**: LUL-007/003
- **Iraupena**: 0:01:56. **Hasi**: 00:03:06. **Bukatu**: 00:05:02
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak
- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:
Eskolara sei urte zituela hasi zen, baina ama gaixotu zenean eskola utzi behar izan zuen. Orain umeak gehiago joaten dira eskolara. Lehen eskola erraz uzten zuten. Eskolatik azkar itzuli behar izaten zuten etxean laguntzeko.

3. Ingurukoekin jolasean ibiltzen ziren

- **Erref**: LUL-007/004
- **Iraupena**: 0:01:58. **Hasi**: 00:05:02. **Bukatu**: 00:07:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia
- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:
Jolasean, korroan eta harrapaketan ibiltzen ziren. Orain jendea aurreratuagoa ikusten du. Igandeetan, orain umeak kanpora joaten dira; eta lehen, berriz, ez ziren inora joaten. Neskak eta mutilak elkarrekin ibiltzen ziren bai jolasean bai eskolan. Pilotan ere elkarrekin ibiltzen ziren. Mutilak pilotak trapuz josita egiten zituzten. Orduan denetatik gutxiago zuten.

4. Txikitako ibilerak

- **Erref**: LUL-007/005
- **Iraupena**: 0:02:10. **Hasi**: 00:07:00. **Bukatu**: 00:09:10
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikasgaiak eta ikasmateriala
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:
Mikaela txikia zenean, ume gehiago zeuden: 60 inguru elkartzen ziren eskolan, neskak eta mutilak nahastuta. Eskolan irakurtzen, idazten eta kontuak ateratzen ikasi zuten. Erdaraz egin behar izaten zuten, ondo ez zekiten arren. Maistrak egindako koadro batean ikasten zuten. Borrokatu ere borrokatzen ziren, eskolan eta etxean ere.

5. Txikitan jolasean

- **Erref**: LUL-007/008

- **Iraupena**: 0:01:39. **Hasi**: 00:11:45. **Bukatu**: 00:13:24
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana

Laburpena:
Hiru etxe elkarrekin zeuden; eta, hirutan umeak zeudenez, denak jolasean ibiltzen ziren. Berandu iristen baziren, haserretu egiten zitzaizkien. Edozein jolasetan ibiltzen ziren.

6. Inguruko umeak zaintzen

- **Erref**: LUL-007/009
- **Iraupena**: 0:02:01. **Hasi**: 00:13:24. **Bukatu**: 00:15:25
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Lanbideak » Neskameak

Laburpena:
Mikaela ume zalea zen eta inguruko ume txikiak zaintzea gustatzen zitzaion. Umeak entretenitu egin behar zituen; eta, batzuetan, ilea elkarri moztu ere egin omen zioten.

7. Jai arratsaldeetan inguruko festetan

- **Erref**: LUL-007/011
- **Iraupena**: 0:01:38. **Hasi**: 00:17:06. **Bukatu**: 00:18:44
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Beste toki batzuetara jaietara
- Aisia » Jai-giroa

Laburpena:
Jai arratsaldeetan soinu-jotzailea izaten zen eta dantzan ibiltzen ziren, soltean. Baltseoan ibiliz gero Kongregaziotik botatzen zituzten. Iluntzean etxera joan behar izaten zen. Villabonako festetara ere joaten ziren, Asteasu, Zizurkil eta Alkizara ere bai.

8. Hernioko erromeria

- **Erref**: LUL-007/012
- **Iraupena**: 0:01:58. **Hasi**: 00:18:44. **Bukatu**: 00:20:42
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa
- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:
Hernioko festak ere disfrutatzen zituzten, herri guztia joaten zen eta. Zelatunen bazkaldu ondoren denak soka batekin lotzen ziren, kalbarioak esan eta jaisten ziren. Irraileko hirugarren igandean joaten ziren Herniora. Parranda handia izaten zen eta ingurukoekin elkartzen ziren.

9. Asteasuko festetan

- **Erref**: LUL-007/013
- **Iraupena**: 0:01:49. **Hasi**: 00:20:42. **Bukatu**: 00:22:31
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea
- Aisia » Jai-giroa

Laburpena:
Asteasun igande batean akordeoia eta bestean ttunttuna izaten ziren. Han ere mutilak ezagutzen zituzten eta dantzan ibiltzen ziren. Lagunak bertakoak zituen eta oso gustura ibiltzen ziren. Gazte denbora primeran pasa zuela dio. Okerrena goiz itzuli behar izaten zutela zen.

10. Dotore jantzi eta festara meza entzun ondoren

- **Erref**: LUL-007/014
- **Iraupena**: 0:01:52. **Hasi**: 00:22:31. **Bukatu**: 00:24:23
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Aisia » Jai-giroa
- Aisia » Jai-giroa » Beste toki batzuetara jaietara
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:
Festetara dotore jantzita joaten ziren baina orain baino okerrago. Alpargatekin joaten ziren. Igandero mezetara goizean eta arratsaldean bezperak entzutera, isil isilik eta ondoren festara. Mutilei libreago uzten zien.

11. Neskak ez ziren tabernetan sartzen

- **Erref**: LUL-007/015
- **Iraupena**: 0:01:29. **Hasi**: 00:24:23. **Bukatu**: 00:25:52
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna
- Aisia » Taberna giroa
- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak

Laburpena:
Besteak bezala ibiltzen ziren eta ez ziren kexatzen. Tabernetan neskak ez ziren sartzen, mutilak berriz bai. Lehen orain baino errespetu gehiago zegoela uste du.

12. Lehengo janzkera eta jostunak

- **Erref**: LUL-007/016
- **Iraupena**: 0:02:26. **Hasi**: 00:25:52. **Bukatu**: 00:28:18
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu

Laburpena:
Udarako soineko berria egiten bazuten, gustura ibiltzen ziren. Ez ziren gaizki jantzita ibiltzen. Soinekoak jostunek josten zizkieten Tolosatik edo Donostiatik ekarritako telarekin. Soinekoa beso motza bazen jertsea jartzen zuten Elizara joateko. Eskote handirik ere ez zuten uzten apaizek.

13. Herriko festak

- **Erref**: LUL-007/018
- **Iraupena**: 0:02:17. **Hasi**: 00:29:32. **Bukatu**: 00:31:49
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak
- Aisia » Kultura » Musika
- Aisia » Kultura » Dantza

Laburpena:
Elizan egun bereziak ospatzen ziren. San Esteban eta San Bartolome egunetan herriko festak izaten ziren. Meza nagusia eta soinua izaten ziren. Etxean bazkari berezia egiten zen arratsaldean festara joan aurretik. Kanpotik ere batzuk etortzen zitzaizkien bazkaltzera, familiakoak.

14. Kandelaria Eguna

- **Erref**: LUL-007/019
- **Iraupena**: 0:02:09. **Hasi**: 00:31:49. **Bukatu**: 00:33:58
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa
- Aisia » Jai-giroa » Kandelario Eguna
- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eliza giroko ospakizunak

Laburpena:
Kandelerio Egunean kandelak bedeinkatu eta meza ospatzen zuten. Etxean apururik bazen kandela bedeinkatu haiek pizten zituzten. Kandelak armairu batean jasotzen ziren behar ziren bitartean. Orduan mezak garrantzia handiagoa zuen, orain berriz askoz gutxiago.

15. Aste Santua eta Corpus Eguna

- **Erref**: LUL-007/021
- **Iraupena**: 0:02:48. **Hasi**: 00:34:52. **Bukatu**: 00:37:40
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eliza giroko ospakizunak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren jarrera
- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Aste Santua

Laburpena:
Aste Santuan kanpotik fraide bat etortzen zen sermoia egitera. Sermoi gogorrak izaten ziren. Elizkizun asko izaten ziren eta prozesioa ere bai. Prozesioa Elizaren bueltan egiten zuten. Corpus Egunean ere funtzio ederra egiten zuten. Loreak ere botatzen zituzten. Orain hori dena galdu da.

16. Erramu eguna

- **Erref**: LUL-007/022
- **Iraupena**: 0:02:19. **Hasi**: 00:37:40. **Bukatu**: 00:39:59
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra
- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Beste batzuk

Laburpena:
Erramu egunean erramuak bedeinkatzera eramaten ziren. Erramua trumoia eta tximista zirenean lurreko suan erretzen ziren. Batzuk goian ezer ez dagoela dioten arren Mikaelak baietz uste du. Ekaitza zenean Santa Barbarari errezatzen zitzaion.

17. San Joaneko ospakizunak

- **Erref**: LUL-007/024
- **Iraupena**: 0:03:51. **Hasi**: 00:40:42. **Bukatu**: 00:44:33
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak
- Aisia » Jai-giroa » San Juan

Laburpena:
San Juan egunean umeak loreekin joaten ziren mezetara. San Joan gauean sua pizten zuten eta bedeinkatutako lore haiek hara botatzen ziren. Leihoetan lizarra jartzen zuten. Arropa zaharrak ere erretzen zituzten. Plazan batzuk salto egiten zuten. Oraindik ere egiten dute.

18. Taloak egiten

- **Erref**: LUL-007/026

- **Iraupena**: 0:01:46. **Hasi**: 00:45:14. **Bukatu**: 00:47:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Baserria » Baserriko lanak » Garia
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxearen egitura
- Baserria » Baserriko lanak » Artoa

Laburpena:
Taloak txikitatik egin ditu etxean. Ogia ere bai. Lurreko sua zutenean suaren azpian erretzeko tokia izaten zuten. Orain ere egiten dute taloa Larraulen azaroan.

19. Taloak nola egiten zituzten

- **Erref**: LUL-007/027
- **Iraupena**: 0:02:05. **Hasi**: 00:47:00. **Bukatu**: 00:49:05
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Baserria » Baserriko lanak » Garia
- Baserria » Baserriko lanak » Artoa

Laburpena:
Txikitan ogia taloa baino nahiago zuten, taloaz aspertuta zeuden eta. Ogirik ez zegoenean mendira ere bazkaria taloarekin eramaten zuten. Taloa nola egiten zuten kontatzen du. Oraindik ere jendeak taloa gustura jaten du.

20. Ogia nola egiten zuten

- **Erref**: LUL-007/028
- **Iraupena**: 0:02:01. **Hasi**: 00:49:05. **Bukatu**: 00:51:06
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Baserria » Baserriko lanak » Garia
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Errezetak

Laburpena:
Ogia nola egiten zuen deskribatzen du. Legamia eta gatza botatzen zioten. Legamia amak Tolosatik ekartzen zuen. Masa harrotzeko ordu erdi bat utzi behar izaten zen.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-11-18

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com